

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRASOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare în fie-care zi de lucru

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grai prin gura streinului.

Motivul pentru care liberalii sunt la putere

— după propria lor mărturisire —

Avem atâtea nevoi înăuntrul țării noastre cari își așteaptă rezolvarea, iar peste hotare se petrec lucrări cari atrag atenția întregii lumi. Conferința din Londra, bună oară, prezintă o importanță, care nu poate fi trecută cu vederea de nici un om capabil să-și dea seama de însemnătatea problemelor și hotărârilor acestei conferințe.

Poate că ar avea dorința, ba drept chiar, și neamul nostru să fie mai de aproape inițiat cu lucrările acestei conferințe, fiind vorba de chestiuni cari nu sunt streine de interesele țării noastre. Presa altor țări își înțelege această datorie.

La noi, însă, telegrame scurte și alese pe plac de către suveranul control ce se face asupra știrilor so-site din streinătate, te pun în imposibilitate de a fi în clar cu astfel de chestiuni.

Cel mai indicat să aducă informații cât mai multe și mai precise și să facă aprecierile necesare asupra lucrărilor conferinței dela Londra, ar fi oficiosul guvernului. Reprezentanții pe cari țara îi are acolo îi dau această posibilitate.

Cu toate acestea, „Viitorul“ găsește pentru articolele sale de fond probleme cu mult „mai importante“ decât „flecăurile“ din capitala Angliei. În ultimul său număr, bunăoară, acest ziar caută să dovedească — născociri de cari lumea râde de mult, — că partidul național e regionalist. A mai stărui asupra acestor chestiuni, atât de mult și de des desmințită prin fapte, însemnează a te mârșini în cercul strâmt al intereselor înguste de cari este condus partidul al cărui apărător este oficiosul liberal.

Cu toate acestea, „Viitorul“ stăruie în această caraghioasă acuzație, nizuindu-se să dovedească, pe baza ei, că „partidul național nu e capabil să ia răspunderea conducerii“.

Pentru liniștirea oficiosului, spunem și noi:

Până când partidul, care în fața problemelor grave, ce azi preocupă toată lumea, se indeletnicește cu teme de ieșul celor aparute în oficiosul guvernului — de sigur, că este singurul chemat să stea la guvern!...

Bursa de azi

— 21 Iulie 1924. —

București: Francul veștan 41.75; lira sterlină: 998; dolarul 228; lira italiană 9.89; coroana cehă 6.78. Viena: 32.65. Deschiderea la Zürich: leul 2.45.

Credeul omului politic american

— Cine poate să aspire la Președinția Republicii Statelor Unite

Primarul New-Yorkului, în discursul său către delegații Congresului partidului democrat, a spus între altele:

„Idealismul și patriotismul iar nu interesul partidului și speranța supremației lui, trebuie să vă conducă în deciziunile d-voastră.“

„Majoritatea poporului american dorește a avea un guvern cinstit, care să fie liber de ori-ce dominațiune a grupurilor egoiste, ca și a reprezentanților diferitelor interese personale.“

Despre candidat a spus că trebuie să fie nu numai un spirit de umanitate și democrație adevărată, dar să aibă cunoștința deplină despre importanța zilelor de azi, cari cer, pretind în prima linie: cinste.“

D-l Ion Brătianu, dictatorul României, ce zice?

Din pilda altera.

Un act de recunoștință

Presa românească a fost nevoită să înregistreze tocmai în zilele aceste o serie de plângeri pentru puținul interes, ca să nu zicem pentru lipsa totală de sollicitudine din partea conducătorilor țării, față de scrisul românesc.

Ne sunt încă în proaspătă memorie protestele unanime ale sindicatelor și asociațiilor presei românești, ale Asociației scriitorilor, în chestia scumpirii hârtiei prin care se dă una din cele mai simțitoare lovituri gazetăriei, având ca primă urmărire scumpirea ziarelor sau dispariția lor. Tot atât de bine ne aducem aminte de recentul protest al sindicatului ziarștilor din Ardeal și Bănat în contra dispoziției ministrului comunicațiilor, prin care au fost lipsiți pe nedrept o serie întregă de vechi gazetari ardeleni de favorul permisului liber pe căile ferate.

În loc de un sprijin efectiv și de o sollicitudine cât mai largă pentru una din cele mai importante bresle intelectuale ale țării, constatăm la factorii competenți dela noi dușmănie, indiferență și indolență.

Cât de bine ne cade când vedem că în toate țările civilizate se petrec lucrurile nu ca la noi; că se mai găsesc bărbați de stat și miniștri, cari în calitatea lor oficială în să aprecieze în public eforturile presei

și ale gazetărilor acordându-le tot sprijinul posibil — fapte cari ne fac să nădăjduim în zile mai bune și pentru presa română.

Zilele trecute, sindicatul presei cehoslovace a adresat ministrului de externe dr. Beneš, care a împlinit 40 de ani de viață, o felicitare în care se relevă acțiunea ziaristică a ministrului și sollicitudinea sa față de rostul, nizuințele și pretențiunile presei cehoslovace. În scrisoarea de mulțumire adresată președintelui sindicatului, ministrul dr. Beneš scrie, între altele:

„În ce mă privește aș face bucuros și mai mult decât îmi este posibil pentru ziarștii noștri. Cunoșc viața grea ce-o duceți precum și nevoile voastre. Vă pot asigura — și aceasta o fac cu cea mai mare bucurie — că vești găsiți în mine întotdeauna omul, care urmărește cu interes tot ce vă privește și care, cât îi va sta în putere, va lucra pentru ameliorarea și asigurarea situației voastre materiale și morale.“

Ministrul dr. Beneš este un european!

Football în Brașov Matchul de ieri între echipa campioană a Sibiuului, Șoimii și echipa brașoveană (sasească) Olimpia a fost terminat cu 3 : 1 pentru Șoimii.

Minoritățile despre Rege.

În toată criticelor și plângerilor pe cari le înregistrează zilnic ziarele minoritare din Ardeal pentru diferite acte ale guvernului sau ale autorităților române, pe cari le consideră ostile și păgubitoare pentru existența lor națională, aceste ziare au ajuns pentru o zi la un punct de liniște. Cauza este atitudinea pe care a manifestat-o zilele aceste în public M. S. Regele cu privire la chestia naționalităților.

Ziarul „Brassó Lapok“ comentând, în nrul de ieri, la loc de frunte, cuvintele spuse de Suveran cu prilejul inaugurării cursurilor universității populare din Vălenii de munte, consideră cuvintele despre înfrățirea popoarelor conlocuitoare ca dorința intimă a unui Rege nobil, înțelept și bun.

„Regele a spus — scrie „B. L.“ — că atunci când Românii ne vor primi ca niște frați și noi ne vom simți ca atari. Un adevăr mai înțelept și mai luminos nici că se poate! Și când statul român ne va considera de cetățeni egali în drepturi și datorințe, noi deasemenea ne vom considera de atari, fericiți și cu mândrie.“

„Cei ce conduc azi destinele României să ne permită, ca o garanție a fidelității și fericirii noastre, sincere, să ne putem simți, în conformitate cu dorința Regelui, cetățeni români liberi și egali.“

Sâmbătă, la amiazi, au fost primiți într-o audiență mai lungă de M. S. Regele la Sinaia d-nii Lutz Korodi, fost secretar de stat și dep. bănățean Krăuter, cari au înmănat Regelui un memoriu în chestia examenului din limba română, căroră trebuie să se supună profesorii secundari și învățătorii germani aplicați la școlile confesionale germane din Banat și Ardeal. Cu prilejul acesta, delegații germani au expus Suveranului întregul complex al chestiunilor școlare minoritare din punct de vedere al intereselor vitale de stat, cerând îndeosebi ca examenele ordonate să se anuleze.

Ziarul „Kronstädter Zeitung“ publicând în nrul de ieri un comunicat despre decursul acestei audiențe, scrie între altele:

„Regele a recunoscut fără nici o rezervă importanța uriașă a unei soluții satisfăcătoare a acestei chestiuni... D-nii Korodi și

Voci de pre-ă.

Krăuter au părăsit castelul regal cu sentimentul precis, că rezolvirea satisfăcătoare a chestiunilor aduse în discuție, cari stau în cea mai strânsă legătură cu consolidarea și liniștea țării, vor constitui obiectul unei preocupări neîntrerupte a Suveranului în direcția acesteia și că însemnătatea deosebită a acestor chestiuni este deplin apreciată la locul cel mai înalt.“

Criza politică din Iugoslavia

— Demisia guvernului. — Probabile alegeri generale noi. — Dela. correspondentul nostru. —

Belgrad 19. — Criza politică din Iugoslavia începe să capete o rezolvare prin demisiunea guvernului Passici.

D-l Passici s'a văzut nevoit a-și înainta demisia față de agitația puternică a opoziției și în fața scandalului ce izbucnise prin destăinuirile ziarelor de opoziție.

Bătrâul dictator crede că va determina pe regele Alexandru să facă noi alegeri, formându-se în vederea aceasta iarăși un guvern Passici.

Opoziția se agită și cere garanții pentru libertatea alegerilor.

Deocamdată, regele se consultă cu fruntașii politici.

O expediție senzațională în apropiere de Polul nordic

O expediție condusă de dr. Fl. S. Schmidt a pornit să cerceteze teritoriul cuprins între râurile Colville și Porcupine, teritoriul în întindere de circa 53.000 mile patratre, unde după spusese Eschmoșilor s'ar afla lacuri calde și lacuri mari de petrol. Urmele lăsaute de animalele ce trăiesc în acel ținut sunt mai mari ca o farfurie de supă. Se presupune că se mai găsește mastodonți în acea regiune.

În unele locuri s'ar găsi izvoare de apă fierbinte, astfel că acolo nu este niciodată iarnă. Deocamdată se presupune Dr.-ul Schmidt va raporta, în cursul zilei, ceea ce a găsit și se va ști cât adevăr este în spusele indigenilor.

Ora 5 d. a.

Ultimele știri telefonice

— dela corespondenții noștri speciali —

Guvernul Brătianu

dă explicații și satisfacție Statelor - Unite.

București, 21. — Din cercuri guvernamentale se afirmă, că ministrul Statelor-Unite la București nu va mai pleca la Washington, primind dela guvernul român explicațiuni favorabile la nota remisă.

In cercurile politice, aceasta este considerată că o retragere din partea guvernului nostru pe chestia legii minelor. Politica d-lui Vintilă Brătianu este modificată de însuși primul ministru.

Marele incendiu din Bârlad

7 prăvălii ale Bisericii Domnești distruse.

București, 21. — Astăzi noapte la ora 2, un puternic incendiu a izbucnit în Bârlad, distrugând un rând întreg de 7 prăvălii, proprietatea Bisericii Domnești din acel oraș.

Pagubele trec de 10 milioane lei.

Atentat împotriva lui Radici

— Fruntașul croat ar fi fost ucis lângă Moscova —

Varșovia. — O telegramă din Moscova anunță că în cursul unei parăzi militare în apropierea Moscovei, ofițerul croat locot. Bazini a tras două focuri de revolver, ucigându-l, asupra fruntașului Radici, șeful partidului țărănesc croat, care se afla de mai multă vreme la Moscova.

Serbarea câmpenească a Clubului Colțea.

Sâmbătă după masă 19 crt. a avut loc a doua serbare câmpenească, aranjată de Clubul sportiv „Colțea” în splendidul parc al reg. 89 Infanterie aflat în Str. Pietrăriei.

Pe un timp favorabil serbarea a fost cercetată de un public frumos, reprezentând elia brașoveană și străină. Organizatorii serbării s'au îngrijit, ca publicul să se simtă cu adevărat bine, depunând toate străduirile pentru o cât mai bună răsunet. S'a jucat tenis, popice, s'a dansat în ritmul muzicii militare pe un „ring” anume construit, iar celelalte mici surprize și distracții, ca diverse jocuri și artificii, dar mai presus de toate un bufet bine asortat cu mâncări alese, grătar special și băuturi răcoritoare (toate pe prețuri foarte reduse) au mălămuit pe deplin pe vizitatori. În percul luminat a girat cu campioni și becuri electrice s'a continuat petrecerea, dansul și popicele până târziu peste miezul nopții, astfel că serbarea a avut rezul-

tat frumos din toate punctele de vedere, mulțumită muncii desinteresate, depuse de sprigul președinte al Clubului Col. Ignătescu, secundat de vicepreședintele d-l Col. Gearim, ajutat de membrii clubului.

Proxima serbare câmpenească va avea loc peste două săptămâni, pentru care se pregătesc surprize speciale.

Sportrea tarifelor C. F. R.

Actualele tarife locale de călători, bagaje, abonamente și mărfuri se abrogă pe ziua de 1 August, după care dată vor intra în vigoare următoarele noi tarife:

Taxele de călători.

Taxele de călători, atât din tariful general cât și din cel militar, se sporesc cu 25 la sută, în aceeași proporție majorându-se prețul permiselor și abonamentelor autorităților.

Tarifele de mărfuri.

Pe aceeași zi vor surveni următoarele dispoziții:

Se majorează greutatea minime la automobile, cadavre,

Un nou asasinat politic în Bulgaria

Roma 21. — O știre din Sofia anunță că lângă frontiera iugoslavă a fost găsit cadavrul avocatului Ivanov, fost fruntaș al partidului țărănesc bulgar și unul dintre cei mai mari juristi consuiți din Sofia.

După căderea lui Stambulinski Ivanov a stat ascuns. Încercând acum să treacă frontiera bulgară, se crede că a fost ucis de adepții guvernului actual.

Cursurile de vară la Universitatea din Genova

— Fruntași politici mondiali vor ține prelegeri. —

Paris 21. — La cursurile de vară ale Universității din Genova, vor ține prelegeri Macdonald, Herriot, Mussolini, Benes, Branting, Giolitti și Titulescu.

Documente de ale lui Mihail Viteazu. O comisiune de specialiști, controlând vechile arhive ale orașului Cluj, au descoperit diferite documente de ale lui Mihail Viteazu.

Printre acestea este o cerere scrisă în latinește și înscălită de Mihail Viteazu, prin care marele voevod solicită consiliul orașului de atunci suma de 2000 fiorini. Afară de aceasta se mai găsesc în această arhivă încă vreo 10—12 scrisori de ale lui Mihail și alte documente istorice de mare însemnătate.

trăsuri etc. dela 4000 la 5000 kgr.

Se vor da dispozițiuni noi pentru vagoanele speciale.

Schimbări în clasificarea actuală de mărfuri prin trecerea unor articole dela o clasă inferioară la alta superioară.

Inițierea unei noi clase, cl. I-a, pentru mărfurile scumpe și de lux, care va avea taxele clasei I. actuale sporite cu 75 la sută.

Taxele actuale de mare iuteală apoi de mică iuteală cl. I. cari devin cl. I. b. precum și clasele II și III-a se sporesc cu 30 la sută.

Taxele tarifului special I se sporesc cu 25 la sută, iar cele ale tarifului special cl. II-a cu 20 la sută.

Sporirea în aceeași proporție a taxelor tarifului industrial cu reducere de 45 la sută.

Taxele de manipulație.

În taxele noului tarif de mărfuri se cuprind și taxele de manipulație, așa că ele nu se vor mai percepe separat.

DIVERSE

Continuarea folletonului nostru „Congresul legionarilor cehoslovaci — Note de Voicu Nițescu — în numărul nostru care apare Miercuri 23 Iulie.

Erata. În folletonul apărut în numărul de Sâmbătă să se citească: (coloana II, rând 16) în loc de „în fața statuei de bronz a generalului patron” — în fața statuei de bronz a veneratului patron. Apoi (în aceeași coloană rând 20-21). Oraș istoric prin excelență, nu „prin existență” cum a apărut. În coloana VI (pag. II) ultimul pasagi în loc de „cel mai iubitor mesageri” să se citească „cel mai iubit...”

Pentru Orfelnetul Uniunii femeilor române am primit dela eleva cl. I. lic. Cleopatra Suci-Sbiban Lei 230, rezultatul unei piese teatrale jucată în spitalul de ochi, ca concursul elevelor Bolog, Stala și Simion, care sumă au destinaț-o cu toată dragostea cameradelor eleve orfane de război.

Aprecind acest fimos gest al micuțelor eleve, le mulțumim călduros și în numele orfanilor noastre. — Maria B. Baiulescu, pres.

Se caută o economă pentru Internatul Reuniri femeilor române din Brașov, care va trebui să priceapă întreaga gospodărie. Informațiuni se pot lua dela Pres. Reuniri Maria B. Baiulescu, Piața Libertății 22. (Albina).

CAFEA MEINL
ZILNIC
proaspăt prăjită.

Sucursala: Str. Mihael Weiss 11.
642 6-10

Doi tauri de câte 18 luni, rasă Simenthal cu certificat de prăsilă în bună regulă, de vânzare.

Adresa Ioan I. Morariu, Hașfalău (gara în comună) Nr. 112, jud. Târnava-mare. 669 3-7

De vânzare, o casă cu locuință liberă, grădini și informațiuni la Eremias Nepoții, Brașov. 6-3 7-0

Nr. 1047—1924

cons. oraș-

Publicațiune de licitație

Se aduce prin aceasta la cunoștință că în ziua de 2 Aug. 1924 la ora 10 a. m. se va ține o desbatere publică de oferte în scris la secția economică str. Argintarilor Nr. 5, etaj II, usa No. 2 pentru repararea trotoarelor și drumurilor de asfalt din orașul Brașov.

Cei interesați sunt invitați să-și înainteze ofertele lor în scris închise, legal timbrate, dimpreună cu o cauțiune de 10% din suma ofertei și întocmite în baza indicațiunilor ce se găsesc în oficiul ingineresc oraș. și în baza condițiunilor de oferte, precum și a celor speciale până la încheierea licitațiunii președintelui comisiunii de licitație sau locuitorului său.

Brașov, la 18 Iulie. 671 2-2 Consiliul ordșenesc.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală a tuturor Contribuabililor din orașul Brașov, că termenul de plată a impozitelor pe 1924 deja a expirat și cei care nu se vor prezenta la plată până la 1 August a. c. se vor urmări și sequestra averea sa conform legii de urmărire în plus că se vor calcula și procentele aferente.

Plata se face la Palatul Finanțelor camera No. 50.

Brașov, 10 Iulie 1924.

Perceptor:

M. Colgiu.

661 3-3

Convocare.

Fabrica de cherestea Valea Zimbrului Soc. Anonimă Română cu sediul în Bacifalău Jud. Brașov invită pe toți acționarii de a se prezenta la sediul societății în ziua de 20 August st. n. ora 2 p. m., când se va ține o adunare generală extraordinară pentru modificarea statutelor art. 46. 686-2-2.

De vânzare 3 jugăre pământ arabil, aproape de gara Brașov. Informațiuni la Administrația ziarului. 682 1-1

De vânzare un docar pe arcuiri (trăsura lungă) pentru 12 persoane, nou, cu acoperământ de pânză impermeabilă. Ase adresa Kokas Lázár și Iosef, comerciant Covasna. 651 3-3

Un automobil de persoane 50 H. P. Laurin-Klement de vânzare. Se poate vedea la garajul Schiel în Brașov, unde se dau și informațiuni detaliate. 657 2-2

Ciorapi de dame cu prețul cel mai eștin la Francis Gross.

334 6-0 Saxonia No. 2278

Cetiți, în fie-care zi,

Ediția de ora 6 seara
a ziarului nostru, — cu ultimele știri din toată țara.